

آشنایی با دو پایگاه استنادی نشریات علمی

ISI: Institute of Scientific Information

“موسسه اطلاعات علمی”

9

ISC: Islamic world Science Citation center

“پایگاه استنادی علوم جهان اسلام”

تهیه شده در کتابخانه و مرکز اطلاع رسانی دانشگاه امام رضا (ع)

۱۳۸۸

بخش اول:

موسسه اطلاعات علمی (ISI)

معرفی

Institute of Scientific Information (موسسه اطلاعات علمی)، که بیشتر با نام اختصاریش ISI شناخته می شود، اولین و از معتبرترین نمایه های استنادی در سراسر جهان است که شامل نمایه و اطلاعات کتابشناختی مقالات بیش از ۱۰ هزار عنوان نشریه علمی معتبر است. ISI در سه بخش اصلی به دو صورت چاپی و درون خطی قابل دسترسی است:

۱. نمایه نامه استنادی علوم محض (SCI)،
۲. نمایه نامه استنادی علوم اجتماعی (SSCI) و
۳. نمایه نامه استنادی هنر و علوم انسانی (A&HSCI)

I
S
I

Institute
of

Scientific

Information

خدمات

همچنین این نمایه نامه از طریق پایگاه Web of Science (WOS) دسترسی به خدماتی چون:

۱. "آمارهای تحلیلی متنوع

۲. مقایسه فعالیت های علمی مراکز گوناگون و کشورها" (احمدی، ۱۳۸۷)

۳. نشریات انتشار یافته در موسسه

را امکان پذیر ساخته است.

این پایگاه، مجلاتی را که به طور منظم و در یک زمانبندی تعریف [شده]، با یک هیات تحریریه معتبر بین المللی منتشر و مقالات آنها در یک فرایند داوری تخصصی پذیرفته شده است و دارای عنوان، چکیده، کلید واژگان و مراجع معتبر به زبان انگلیسی هستند را می پذیرد و خلاصه مقالات آنها را به عنوان یافته های علمی معتبر در سطح جهان منتشر می نماید (صبوری، ۱۳۸۲، ص ۸۳).

I
S
I

Institute

of

Scientific

Information

وظایف

طبق قانون بردفورد [۱] از بین هزاران نشریه تخصصی و علمی، تنها تعداد کمی از آنها ارتباط خیلی قوی با مباحث معین دارند. از این رو وظیفه ی ISI:

۱. فراهم آوری پوشش فراگیر مهم ترین و پرنفوذترین پژوهشهای جهان

۲. تشخیص و ارزیابی نشریات علمی جدید

۳. حذف نشریات کم مراجعه از فهرست نشریات ISI

۱. بردفورد در سال ۱۹۳۶ مقاله ای منتشر کرد که در آن توزیع مقاله های هم موضوع در مجله های علمی تشریح شده بود: تعداد نسبتاً کمی از مجله ها، درصد بسیار بالایی از کل مقاله های هم موضوع را منتشر می کنند. (دیانی، ۱۳۷۷، ص ۱۷۱)

I
S
I

Institute

of

Scientific

Information

شرایط پذیرش نشریات در ISI

کارشناسان ارزیاب ISI هر دو هفته یک بار نشریات جدیدی را که به تازگی به این گروه ارسال شده اند را بر اساس معیارهای ذیل بررسی می کنند. در مجموع سالانه ۲۰۰۰ نشریه جدید به ISI معرفی می شود که تنها ۱۰ تا ۱۲ درصد این نشریات بر اساس عوامل زیر تایید صلاحیت و گزینش می شوند.

- * رعایت ترتیب انتشار
- * رعایت اصول و معیارهای بین المللی نشر
- * ارزشمندی علمی نشریه و نوآوری آن
- * تنوع بین المللی نویسندگان مقالات و داوران
- * فراگیری بین المللی نشریه
- * گویا و توصیفی بودن عنوان نشریه
- * وجود استناد کتابشناختی در انتهای هر مقاله
- * ترجمه چکیده و کلید واژگان به انگلیسی (تستا، ۱۳۸۴)

I
S
I

Institute

of

Scientific

Information

معیارهای سطح بندی و رتبه بندی نشریات ISI

سردبیران ISI به منظور تعیین سطح کیفی نشریات نمایه شده در ISI به طور مستمر نشریات را ارزیابی و رتبه بندی می نمایند. هدف از این ارزیابی ها علاوه بر سطح بندی نشریات تحت پوشش ISI، تشویق نشریات ضعیفتر به ارتقای سطح علمی آنها است. برای این منظور ISI سه شاخص زیر را در هر نشریه مورد بررسی قرار می دهد:

۱. "شاخص تاثیر (Impact Factor):

$$\text{تعداد ارجاعات به مقاله های منتشر شده در ۲ سال قبل} \div \text{تعداد مقاله های منتشر شده در همان ۲ سال}$$

۲. شاخص فوری (Immediacy Factor):

$$\text{تعداد ارجاعات به مقاله های منتشر شده نشریه در سال مورد ارزیابی} \div \text{تعداد مقاله های منتشره در همان سال}$$

۳. شاخص نیمه عمر استناد (Cited- Half Life):

تعداد سالهایی که از سال ارزیابی باید به عقب برگشت تا شاهد ۵۰٪ درصد ارجاعات به نشریه مورد ارزیابی باشیم " (چگونه یک مقاله در ISI ارزیابی می شود؟).

I
S
I

Institute

of

Scientific

Information

بخش دوم:

**پایگاه استنادی علوم
جهان اسلام
(ISC)**

معرفی

ایجاد پایگاه استنادی علوم جهان اسلام در اردیبهشت ماه ۱۳۸۷ به تصویب شورای عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسید. طبق تصویب این شورا مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری مجری این طرح تعیین گردید. بر این اساس مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری در شیراز دو وظیفه مهم را به عهده گرفت:

۱. نمایه سازی نشریات فارسی از سال ۱۳۸۰ به بعد

۲. نمایه سازی نشریات انگلیسی، عربی و فرانسوی منتشره در کشورهای اسلامی

هم اکنون دسترسی به این پایگاه از طریق وبگاه <http://www.isc.gov.ir> به زبانها فارسی، عربی، انگلیسی و فرانسه اماکن پذیر است.

I
S
C

Islamic

world

Science

Citation

وظایف

از جمله وظایفی که برای این پایگاه منظور شده است می توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. راهبری مناسب و نظارت بر وضعیت علم در جهان اسلام
۲. توجه ویژه به علوم انسانی و پژوهش های دینی و اسلامی
۳. برنامه ریزی برای ارزیابی استنادی انتشارات علمی
۴. ارزش گذاری کمی، کیفی و رتبه بندی نشریات و سایر تولیدات علمی و ثبت در پایگاه ISC پس از طی مراحل ارزیابی علمی با تاکید بر شاخص های اسلامی
۵. نمایه سازی به منظور دسترس پذیر ساختن انتشارات علمی دانشمندان و پژوهشگران جهان اسلام
۶. تعیین اثر بخش ترین آثار علمی در رشته های موضوعی مختلف
۷. پیش بینی امکان ثبت اختراعات و نیز ثبت مطالعات بالینی برای حفظ حقوق معنوی دانشمندان جهان اسلام (مهرداد، ۱۳۸۷، ص ۱-۲)

I

S

C

Islamic

world

Science

Citation

شرایط پذیرش نشریات در ISC

۱. داشتن اعتبار علمی از مراجع قانونی کشور متبوعه با تایید شورای راهبری ISC
۲. انتشار به موقع نشریه
۳. رعایت تسلسل انتشار نشریه
۴. داشتن وبگاه نشریه
۵. ارائه نسخه الکترونیکی (در قالب word) نشریه
۶. ایجاد امکان دسترسی برخط به نشریه توسط سردبیر نشریات برای نویسندگان و داوران مقالات
۷. درج کامل نام نشریه، سال (دوره) و شماره به زبان انگلیسی
۸. درج نشانی پستی، پست الکترونیکی، شماره تلفن، نمابر و شماره استاندارد بین المللی نشریه (ISSN)
۹. درج معیارهای نگارش با استفاده از شیوه نامه های معتبر به منظور یک دست سازی منابع و ماخذ مورد استفاده در مقالات جهت سهولت پردازش اطلاعات در پایگاه ISC
۱۰. داشتن حداقل متوسط ضریب تاثیر برای سه سال اخیر طبق نظر شورای راهبری ISC

I
S
C

Islamic

world

Science

Citation

شرایط پذیرش مقالات در نشریات عضو ISC

مقالات نشریات پذیرش شده در ISC باید دارای شرایط زیر باشند:

۱. عنوان کامل مقاله، چکیده، کلمات کلیدی و فهرست منابع مقالات به زبان انگلیسی

۲. نام و نشانی نویسندگان

۳. درج نشانی الکترونیکی نویسندگان

۴. درج وابستگی سازمانی نویسنده یا نویسندگان در نشانی نویسندگان

۵. در صورت استفاده نویسنده از منابع مالی خاص یا بودجه پژوهشی این موضوع در آخر مقاله

۶. استفاده از شیوه نامه های استاندارد برای نوشتن منابع و مآخذ مقالات

I

S

C

Islamic

world

Science

Citation

امتیازات

❖ طبق آیین نامه جدید ارتقای اعضای هیات علمی دانشگاهها، مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی، چاپ مقالات در نشریات علمی معتبر به شرح ذیل می باشد:

به مقالاتی که در گزارشهای نمایه های معتبر بین المللی [ISI] یا نمایه ISC در سالهای گذشته پر استناد و یا بسیار پر استناد بوده اند، ۷ امتیاز تعلق می گیرد.

امتیاز کسب شده از مقاله چاپ شده در مجله علمی پژوهشی داخلی که دارای هر دو نمایه ISC و ISI باشد با رعایت سقف ۷ امتیاز، ۱/۵ برابر می شود.

I
S
I

**Institute
of
Scientific
Information**

I
S
C

**Islamic
world
Science
Citation**

- ❑ احمدی، محسن (۱۳۸۷). کتابداری و تولید علم و هزار نرفته، بازیابی ۲۴ مهر، ۱۳۸۸، از <http://www.hamshahrionline.ir/News/?id=49962>
- ❑ تستا، جیمز (۱۳۸۴). فرآیند گزینش مقالات ISI (ترجمه حسن عبدی). پژوهش، پیش شماره دوم.
- ❑ چگونه یک مقاله در ISI ارزیابی می شود؟، بازیابی ۲۱ شهریور، ۱۳۸۸، از <http://www.kiau.ac.ir/persian/others/isi.htm>
- ❑ دیانی، محمد حسین (۱۳۷۷). مجموعه سازی و فراهم آوری در کتابخانه ها. اهواز: دانشگاه شهید چمران.
- ❑ صبوری، علی اکبر (۱۳۸۲). کاربرد فاکتور تاثیر مجله در درجه بندی نشریات. رهیافت، ۳۰، ۸۳.
- ❑ مهرداد، جعفر، گزنی، علی (۱۳۸۷). راهنمای استفاده از طلایه داران علم ایران در پایگاه علوم جهان اسلام (ISC). شیراز: کتابخانه منطقه ای علوم و تکنولوژی.